

1724, 2 / 13
DISSERTATIO INAUGURALIS
DE
EPILEPSIA
EX
DEPRESSO CRANIO,

QUAM
DEO ADJUVANTE
EX DECRETO AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI

PRO LOCO
PROFESSIONIS EXTRAORDINARIAE
IN MEDICINA

PUBLICAE HABEBIT,

PRAESES

**MATTHIAS ERNESTUS
BORETIUS, D.**

AULAE MEDICUS ET REG. SCIENT. SOCIET. SOD.

RESPONDENTE

**JOHANNE GODOFREDO
ARNOLDT,**

IN AUDITORIO MAXIMO
HORIS ANTE ET POMERIDIANIS

ANNO MDCCXXIV. D.

MAJI.

REGIOMONTI, LITTERIS REUSNERIANIS.

AUGUSTO

SERENISSIMO ATQ

PRINCIPI AD

FRIDERICO

REGI BOR

MARGGRAVIO BRANDE

MERARIO ET ELECTOR

NEOCOMENSI

PRIN

GELDRIAE, MAGDEBURGI, C

NI, POMERANORUM, CASSUBIORUM

BURGGRAVI

PRINCIPI HALBERSTAD

SVERINI, RACEB

COMITI HOHENZOLLERIAE, R

HOHENSTEINII, TECKLENBURGI, I

MARCHIONI VEHR

DYNASTAE RAVENSTEIN

LAUENBURGI, BUTOV

ETC. E

AUGUSTO

SERENISSIMO ATQUE POTENTISSIMO

PRINCIPI AC DOMINO

FRIDERICOWILHELMO

REGI BORUSSIAE

MARGGRAVIO BRANDENBURGICO S. R. I. ARCHICAMERARIO ET ELECTORI SUPREMO ARAUSIONENSI, NEOCOMENSI ET VALANGINENSI

PRINCIPI,

GELDRIAE, MAGDEBURGI, CLAVIAE, JULIAE, MONTIUM, STETINI, POMERANORUM, CASSUBIORUM, VENEDORUM, ET MEGAPOLIS,

DUCE,

BURGGRAVIO NORIMBERGENSI,

PRINCIPI HALBERSTADII, MINDAE, CAMINI, VANDALIAE, SVERINI, RACEBURGI, ET MEURSAE,

COMITI HOHENZOLLERIAE, RUPINI, MARCAE, RAVENSBERGAE, HOHENSTEINII, TECKLENBURGI, LINDAUAE, SVERINI, BURAE, ET LEERDAMI, MARCHIONI VEHRAE, ET VLISSINGAE,

DYNASTAE RAVENSTEINII, ROSTOCHII, STARGARDIAE,

LAUENBURGI, BUTOVIAE, ARLAIAE, AC BREDAE,

ETC. ETC.

PATRIAE

Q. D. B. V.
 DISSERTATIO
 DE
 EPILEPSIA EX DE-
 PRESSO CRANIO.

§. I.

Homo a prima origine, vermis est, non
 absimilis illi, quem solers *Malpighius*
 vidit in ovo iucubato, constans solo
 capite & carina. Id quod *Antonius*
Leevenhoek & *Illustrius Frid. Ruysch* hinc
 observarunt. Enim vero cum in una
 gutta feminis, multi vermiculi, om-
 nem sensum fugientes, exacto ta-
 men microscopio facile deprehenduntur, patet hominem a
 primo suo ortu aliis vix constare quam fluidis, & ea coer-
 centibus vasculis; ita tamen, ut reliquae partes omnes in
 his contineantur, non aliter, ac in gemma, tota arbor.
 Rem totam accuratius concipies, si sumas tempore op-
 portuno sperma ranarum, ipsum remixtum in vase vitreo
 ad solem detineas, & sedulus notes, quid omni die eveni-
 at? Quemadmodum enim hic ex tuberibus quatuor, pe-
 des, ita homini artus prodeunt; Et qua ratione ibi reli-
 quae partes omnes evolvuntur: Ita hic omnia fieri existi-

A

mcs.

mes. Adeo, ut pro figmento inani reputaveris singula, quae de Ranis Americanis non scribuntur saltem, sed elegantissimis figuris delineantur; utpote & analogiae & autopthiae contraria. (a)

§. II.

Itaque multae parvitatibus homo a matre susceptus, calore fatus, evoluitur ac explicatur, ita tamen, ut quoad partes firmas singulas, membranas, carnem, ossa, cranium, non sit, nisi contextus vasorum minimorum, id quod Anatomae Embryonum & artificiosa injectio monstrant.

§. III.

Liquo libenter omnino, quod nobis *Caro* audit, cum omnibus ejus integumentis, saltem, ut ad scopum propius accedam, de Ossibus verba faciam, utpote Corporis nostri fulcimentis. Haec *Clopton Hawers*, Anglus, primus & fere perfecte descripsit. Consideravit ille os homogeneum, quod nec Apophyses nec Epiphyses habet, viditque illud constare ex plurimis lamellis, quae in cylindraceam figuram contortae, & sibi impositae, cylindrum unum faciunt. Animadvertit praeterea lamellas has omnes ita sibi appositas esse, ut inter singulas duas haereat membrana quae vasa arteriosa & venosa sustinet. Hunc in finem

(a) Vid. peccul. Tractat. super hanc rem *Alberti Sebae* Amstelodamensis, qui est additamentum libri *Merian* in fol. ubi asseritur, Ranas Americanas pedes retrahere in corpus, tumque degenerare in pisces.

nem os injectione tam artificiose praeparavit, ut dissectum tam transverse, quam per longitudinem, in omni puncto, liquore injecto scateret.

§. IV.

Ista §. 3. dicta, quadrant apprimé ad Cranium. Hoc enim in prima origine ex ramis minutis arteriarum durac matris producitur, qui aliis occurrentes plexus subtilissimos constituunt; dum interea rami alii Carotidis externae, integumentis Cranii externis, ut & Cranium ipsi prospiciunt; atque sic decurrendo dant vasa lateralia, quae rursus aliis occurrentia, plexus alios formant; Hinc in Craniis Embryonum, quasi stratum supra stratum membranarum tenuissimarum conspicitur, quae per durac matris ut & reliquarum arteriarum pulsus ad invicem coguntur, lamellas formant, in quarum medio remanet plexus vasculosus; sed ex eadem causa numerus lamellarum sensim evanescit, donec in adultis craniis, unum solidum os appareat, ex duabus tabulis constans & in medio sui *diploem* habens, quae est congeries cellularum, medullam gerentium, oriturque ex vasibus lateralibus utriusque tabulae Cranii, recta via huc tendentibus, non alio modo ac Carotis interna ad solum Cerebrum recta via pertingit.

§. V.

Ex hac Cranii Physiologica Analyfi, patebunt multum morbi, ipsi accidentes. Ex laesa enim per externam vim tabula ejus exteriori, lamella mox subjacens comprimitur; intermedia membrana vasculosa quoque; hinc accidit morbus mollibus partibus similis; Vulnus, inflammatio;

matio; & si humor vasculosus exeat, putrescit, lamellae superioris elevatio: si idem lamellae subjacenti, tertiae, quartae, &c. ad Diploen usque contingat, earum *Exfoliatio*, quae male Caries quibusdam audit. Laesa *Diploe*, laeditur tabula utraque Cranii in sua flexibilitate; exarescit; sequitur caries *diploes*, & *Exfoliatio* tabularum. Pinguedo enim ibi secreta facit, ut partes terrestres firmiter cohaereant, quae secus ab invicem secedunt.

Quodsi laesio penetret ad Tabulam ejus vitream, fiunt omnia dicta, sed eo notabiliora, quo laesio Cerebro & medullae ejus propinquior.

Si Cranium laeditur ita, ut pars ejus intro prematur, sequuntur pro varietate loci pressi, pro varia magnitudine, profunditate, hebetudines, sopores, vertigines, tinnitus, caligines, deliria, vomitus bilis, dolores capitis, convulsiones, paralyfes, apoplexia, lotii faccumque spontanei exitus, epilepsia.

§. VI.

Est autem intropressio seu depressio Cranii, ista ejus conditio, qua per flexilitatem suam obstaculo externo cedit, absque fractura, fissura, aliisque,

§. VII.

Pater hinc homines huic morbo eo obnoxiores esse, quo nativitati suae sunt propinquiores. Adeoque infantes prae aliis. Vidi ego infantem decem septimanarum ex fimbria linteaminis capitis, quam mater imprudens crassiuscule confecit, hacque caput ejus fortiter constrinxit torum convulsam; convulsio mox cessavit, linteamine, me jubente, amoto.

Non

Non minus immunes sunt ab hoc malo Adolescentes, quippe hominis viventis Ossa decuplo flexiliora sunt, quam defuncti; inprimis, si verberibus ruditer tractentur, aut per petulantiam contra solida corpora capite allidant. Adultis vero, morbus hic non est proprius, quin potius fissurae, fracturae, contra fissurae iis contingant.

§. VIII.

Mitto jam morbos reliquos ex depresso Cranio provenientes, & §. 5. notatos, dum mihi sufficiet dirissimi mali, Epilepsiae, ejusque naturae, phaenomenorum explicatio.

Quotiescunque homo subito proster nitur amissis sensibus externis, internisque, cum concursu violento, involuntario musculorum omnium vel aliquorum, reciproco, alterna cum requie, & novo paroxysmo, dicitur Epilepsia, ἀπὸ τῆς ἐπιλαμβάνεσθαι, apprehendere, corripere, supervenire.

§. IX.

Ex hac data Morbi descriptione, differt Epilepsia à Convulsione, atrocitate & magnitudine symptomatum; a Spasms, quod hic proprie non sit alterne repetens contractio musculorum, sed eorum rigiditas, sensibus adhuc intactis remanentibus.

§. X.

Ita autem scenam suam ludit: Antecedunt Capitis dolores, vel gravativi, vel simul aliquando vertiginosi; Cardialgia, & anxietates maxime praecordiorum, quas in-

terdum ita increvisse scio, ut patientes auram trahere vix potuissent. Observantur homines praeterea solito tristiores; pallor eorum vultus, ut & extrema, quae plerumque simul frigent vel tremunt; inprimis lingua; vel ab extremis auram veluti acrem frigidamve cerebrum versus elevari sentiunt. Nonnulli saepe de nullo, ante insultum, conqueruntur symptomate, nisi quod tristiores solito & ingenio & iudicio obtusiores ac subinde non nihil, absque cephalalgia, vertiginosi existant. Quidam vero solummodo gravitatem Occipitis molestam; alii vero nil nisi visus quandam obscuritatem, scintillas oculis obversantes immediate ante insultum animadvertunt. Illi, qui malo hoc aliquoties laborarunt, saepe novos paroxysmos incurrun, quando amici dolorem suum aegrotis manifestant, aut flent, aut si cantus religiosos eosque affectuosos canunt,

§. XI.

Praesente paroxysmo, alii sensim, alii subito corruunt. Alii in gyrum aguntur aliquoties, antequam in terram concidant; Hinc *Epilepsiae Rotatoriae* nomen. Alii currunt velociter & subito cadunt, jam cum, jam absque alvinarum faecum, seminis, ac lotii excretionem; alii terrae affident & corruunt. Quidam una cum paroxysmo vociferantur; unde, *ex fräht wie ein Hahn*. Fere omnibus pollices in pugnum imprimuntur. Concurrunt communiter oculorum linguae & labiorum torsiones, stridor dentium, & respiratio sonora, cum clamore saepius ingente. Item violentae artuum, immo totius saepe corporis iactationes & concussiones. In quibusdam caput perpetuo agita-

agitatur, ut fortissime illud, ad sanguinis usque profusionem, terrae allidant. In quo gravi insultu sensibus tam internis quam externis pro tempore privantur, ita, ut vellicationes, solutiones, inuersiones licet profundiores, doloresve ipsius partus haud percipiant, omniumque actorum plane immemores sint. Quid dicam? Morbus hic tam mirabilis apparet aliquando, ut Diis, daemonibus, irae Divinae, incantamentis, & similibus causis, naturalibus majoribus, adscriptus saepe fuerit.

§. XII.

Saepe insultus hi horrendi post se relinquant sitim vehementem, lassitudinem, languorem universi Corporis ingentem, quia valde illorum corpora, partesque illius pene omnes praeternaturaliter motae, horsum vorsum contractae & convulsae fuere; dolorem omnium pene artuum vulgo osfragum, ob vehementem membrorum conquassationem; non nulli de vigiliis nimis, insomniis plerumque horrendis, memoria nonnihil & saepius valde laesa, nec non de manuum pedumque, immo totius corporis tremore, querelas fundunt; saepe de terrore quodam subitaneo conqueruntur, quare levissima ex Causa illico horrescunt,

§. XIII.

Inde ob saevitiam symptomatum & Curationis dicebatur olim *Morbus Comitialis*, quod concidente Epileptico Comitibus mox solverentur. Vocabatur praeterea *Morbus Comagiosus*, hinc eo correptos rus ablegabant, ne familias

aut

aut alios inficerent teste *Apulejo*, (*) Nominabatur *Morbus Hercules*, ob atrocitatem & magnitudinem teste *Galeno*, & quod *Herculeo* labore opus sit ad eum debellandum. Itidem *Morbus sacer* audiebat, ob eandem causam, magnitudinem scilicet. Apud *Poetam* enim sacrum idem est quod magnum, quemadmodum apud *Virgilium*: (**) *Auri sacra fames*; aut quod ab irato & sacro *Jove* immissum malum crediderit veneranda *Antiquitas*; Aut quod *Caput*, *Veteribus* partem sacram, invadat, causamve ejus, utpote penitus ignorantes, ἰὸ θεῖον vocaverint, teste *Hippocrate* (***) Dicebatur insuper *morbus Caducus* ob lapsum subitaneum; *Lunaticus*, quod saepius circa *Lunae* phases ingravescat; *Pueribus* denique, quod huic aetati inprimis infestus sit & familiaris.

§. XIV.

Causa phaenomenorum §§. 10. 11. 12. in nostro Casu est *Depressio Cranii*. Ratio vero Effectuum physica haec est. *Cranio* intropresso, premitur dura & pia Mater, *Cortex Cerebri*, ejusque *Medulla*, *Nervorum Origo*. Hinc praecise in hac parte *Cerebri*, in qua premitur, fomes semper haeret, qui a causa quadam physica, eaque minima, in actum deductus, nervos afficiendo suum fortitur effectum. Et initio vertiginem, sensum aurae frigidae, scintillarum in oculis, paralyfin, apoplexiam, ex compresso *Cerebro* oriri, probant Experimenta *Virorum Wepferi*

(*) Apologiarum l.

(**) libr. 3. Aeneid.

(***) libr. de morbo sacro text. 1.

feri & Pejeri in Canibus facta; ut & illud recens Lutetiæ Parisiorum observatum: Fuit ibi homo stipem ostiatim petens, cui magna pars bregmatis casu ablata erat. Huic si Cerebrum paululum premebatur, dicebat sibi scintillas ex oculis egredi; ad paulo fortiorem compressionem, dicebat se tinnitum Aurium percipere. Post observabatur vertigine; tunc sopore corripitur; Postremò cecidit Apoplecticus; Ubi vero sibi ipsi relinquebatur, & pressio remittebatur, sensim restitutus cernebatur. Id quod quilibet quovis tempore experiri poterit, si ad Consilium Wepfferi, Cani vivo, cerebrum denudet, istudque successivè premat leviter.

Ast motus Epilepticos ita physice concipies, si cogites, partem Cerebri in aliquo ejus loco, compressam, reliquam omnem in conditione vigiliarum, seu, quod idem est, liberam, ita ut spiritus in tanto majori copia per aliqua loca fluat. Sed simul admittas oportet, medullam oblongatam esse Originem nervorum, esseque canales infinite parvos, tamen pervios, per quos fluunt *spiritus*, quos *corpora impetum facientia*, dixit *Hippocrates*; Ut & illud, quod solerti indagazione observarunt Celeberrimi Viri WILLISIUS & VIEUSSENIUS, nervos quosdam ex theca vertebrarum retrogredi in Cranium, ut se jungant nervis cerebri & cerebelli. Ita enim omnes motus, quos in Epilepsia miraris, facile explicabis. Medullam autem oblongatam non esse nisi congeriem canaliculorum infinite parvorum demonstravit Anatomicæ scientiæ hoc seculo Princeps, Clariss. FRIDERICUS RUYSCHIUS, Professor Amstelodamensis, dum enim ille portiunculam medullæ, granum sabuli haud excedentem assumit, eamque in aqua tepida reponit,

B

nit,

nit, tum illa putrefacta & in aqua agitata, in centenos flocculos dissilit, microscopio conspiciendos. Porro assumit fibrillam nervi, nonnisi ad illapsum solis conspicuam, hanc capillo suspendit, & arte sua ita præparat, ut stupenda certa ratione in plurimos flocculos dissiliat, halitu evanescentes.

Sed canales hos pro fibrillis haud perviis existimaveris, nisi asserti veritatem evinceret Celeberrimus, multisque mihi titulis colendus HERMANNUS BOERHAAVE, Professor Lugdunensis Clarissimus. Lege ac relege ipsius verba in Institutionibus Medicis à §. 274. ad 289. Certe rei parvitas fecit, ut ridicula appareat veritatis simplicitas. Sed qui Anatomicen callet, omnia facillime comprehendit.

Verum dices I. Nullus oculus, nullum microscopium præsentiam spirituum docet. *R.* Hoc magis meam sententiam firmat. Fieri non potest, ut crasso sensui hæc subtilissima corpora patere possint; Si enim acutissimam visus aciem non refugerent, non essent spiritus, & tunc plane convicti essemus, nos male asserere eos spiritus esse; non quidem sentu *Metaphysico*, sed longis abhinc annis recepto *Medico*. Non vero inde statim neganda præsentia eorum, quam oculo assequi nequimus. In hoc musæo, ubi nunc sum, nec aerem, nec aquam conspicio, quis tamen audacter pronunciabit? Ergo nec aer nec aqua adest. Constat enim, adhuc plura corpora aeri inharere heterogenea plane.

II, Inquires: Ligatura injecta nervo, inter cerebrum & ligaturam eum intumescere debere. *R.* Quilibet nervus bene nudatus & dein ligatus aut intumescit aut non. Si tumet, argumentum hoc contra nos non militat; Sin minus, con-

confirmat potius sententiam nostram, quam destruit; indicat enim, ne quidem vasa sanguifera, serifera, lymphatica, quæ quemlibet nervum ambiunt, semperque & simul cum nervo ligantur, turgere. An idcirco illa non adsunt liquidumque non ferunt, ad quorum præsentiam demonstrandam certissima nobis suppetunt argumenta? Cum ergo nec ab illis longe crassioribus, quando motus illorum sufflamatur, turgescencia fit, longe minus hæc à spiritibus expectanda erit. Botanici docent, ingentem liquidi copiam continuo per pedunculum ascendere ad Cucurbitam Italicam, *Pepomajor falcata forma I. B.* dictam. Verum inter ligaturam pedunculo injectam, & terram, pedunculum minime intumescere. Quando cucurbita recenter abscissa ponderatur, & post 24. horas ad lancem revocatur, multum ponderis amisisse observatur. Sed quod, dum terræ adhuc adhæret, æque ponderosa maneat, ac ante, non obstante ligatura, ratio hæc est: è terra tantum liquoris iterum accipit, quantum amittit. Ergo pedunculus licet non intumescat, humorem tamen non transmittit. Arbor plurimas libras succi sursum vehit, quas è terra recipit; ligata tamen nullum tumorem exhibet. Chirurgus dum venæ sectionem instituit, brachium ligat, tunc quidem venæ majores non vero minores, id est ultimæ, intumescunt. Plurimæ adhuc adsunt argumentum hoc confirmantia, sed omnia hic recensere velle, præsentis non est instituti. Ex superfluo tamen illud stabiliunt: Corporis nostri in origine, progressu, operationibus, excretionibusque, ratio; insectorum fabrica; ea, quæ manifestissime accidunt plantis,

§. XV.

Adfunt vero præter causam §. 14. Causæ aliæ plurimæ, Epilepsiam producentes, quas singulas, ordine decenti, ex Observatione propria & aliorum, accurate collegit, laudatus Clariss. D. HERM. BOERHAAVE, * dum apud alios sparsim solummodo, nec, qua decet, attentione recensitas invenies.

§. XVI.

Prognoses quoque, pro diversitate Causæ, institues. In nostro casu, non est, qui metuas; prudenti enim manu Chirurghi, morbus, licet horrendis Symptomatibus præditus, intra aliquot dies curabitur, nisi forte cum intropresso Cranio, simul spinas ejus advertas, quæ perforando duram & piam matrem, ipsum cerebrum ejusque medullam, Cerebrum inflammatione, suppuratione, gangræna, fungo, hæmorrhagia, corrumpunt; unde hebetudines, sopores, vertigines, tinnitus, caligines, deliria, vomitus bilis, dolores capitis, convulsiones, paralyfes &c. producuntur. Atque tum pro diversitate circumstantiarum, mali eventus judicabis.

§. XVII.

Liquet insimul, non unam esse Epilepsiarum §. 15. eorum, adeo, ut inanis sit specificorum in Epilepsia jactatio. Ille vero solus morbum curabit, qui ejus causas cognoscit; *nosse enim causam morbi, est nosse arcanum.* Et in casu depressionis cranii, sola ejus Elevatio feliciter curat. Reliqua, quæ ægroto propinantur, dantur Symptomatum
miti-

* Conf. Ejus Aphorism. de cognoscendis & curandis morbis §. 1075.

mitigationis ergo, Elevatio depressi cranii fit solo dropacæ applicato præcise in ea parte, ubi est depressio. Cognoscitur locus applicationis ex sollicita pervestigatione capitis, de rasis capillis; quam adjuvant fovea cranio impressa; dolor capitis præcise in uno loco; dolor punctorius capitis ex morfu nucis juglandis, aut alius corporis duri. Loco depressionis cognito, Emplastrum ex pice, aliquando colophoniam remixta, in medio sui ansam habens ex filo triplicato, forti, pro diversitate depressionis & cranii imponitur; Emplastrum per sesquidiam applicatum manet; tum adveniens Chirurgus ansam trahit fursum, vel sola manu, vel bacillo ferreo inter duplicaturam antæ immisso. Ansam fursum tracta, trahitur Emplastrum, & quia integumentis capitis fortiter adhæret, sequuntur illud cutis, muscoli & cranium. Succedit Curatio aliquando simplici vice, aliquando Emplastrum bis, ter, aut quater est repetendum, donec plenaria Cranii elevatio eveniat. Adultos, quibus raro depressio sola accidit, sed juncta potius cum spinis, fissuris, cranii *Trepanatio* juvat. Quæ, quid sit? & quomodo instituatür, ex Chirurgiæ libris petendum.

§. XVIII.

Atque ita rem bis mihi per DEi gratiam in praxi mea successisse, gaudeo.

Est in suburbio nostro puella nondum 10. annor., quæ ante tempus aliquod, dum apud amicos cum aliis puellis luderet, spectrum horrendum se vidisse credit, quo perterrita valde clamare, angustari coepit, ita ut semimortua domum matris suæ reportaretur. Paulo perhibuit se idem spectrum vidisse sub concione sacra in templo supra caput

Verbi divini Ministri, quo aliquoties perterrita, aedes sacras frequentare amplius non potuit. Sed idem spectrum posthac aliquando domi matris ipsi apparuisse perhibuit, atque vocatae matri digito monstravit, quae verò nunquam aliquid vidisse fassa est. Interea conquesta est aliquoties de doloribus capitis & caligine oculorum, itemque de lassitudine corporis. Posthac derepente corripiebatur angustiis maximis cardialgicis & spasmis ventriculi, ita ut auram trahere vix potuerit. Mox sequebantur horrendi motus Epileptici multis vicibus per diem miseram invadentes. Qui haud raro recurrerunt, quando mater de apparitionibus à puella visis erga adstantes verba fecit. Vulgus, superstitiosa, mira fingebat, totumque morbum à Satana provenisse putabat, hinc nesciens, quonam titulo morbum insigniret, eam obsessam à Dæmone censebat. In qua opinione firmabatur admodum, postquam audivisset, puellam post cantus sacros affectuosos, itemque invocationes de JESU Christo, novos saepe incurrisse paroxysmos. Post multas adhortationes & remonstraciones severas à Venerando Verbi divini Ministro factas, dixit puella, sibi videri totum domicilium stellis fulgidissimis illuminatum, dum insimul matri adstanti hostem suum, spectrum horrendum, digito monstrat, in persona mediocris staturæ, sed lucida veste induta, prehensum; nuncque humiliatum. Mater respondet, se nil horum videre. Interim paroxysmos novos quotidie patiebatur. Inter tot angustias accessit me amicus, rogans, ut miseram aliquando invilerem, quidve rei insit? explorarem. Vix domicilium intravi, & statim horrendis insultibus corripiebatur misera, mox cardialgicis,

mox

mox epilepticis, iisque dirissimis. Ego rei causam nondum agnoscens, præscripsi statim antispasmodica, & illa, quæ contra hunc affectum specificè laudantur. Sed simul varia rogavi, donec ad quæstionem fateri cogeretur, se inter ludentium capite allidisse contra ferrum januæ infixum. Hinc advocato Chirurgo dexterrimo *Ottone Roscio*, caput pervertigavimus, de rasis capillis sedulo, moxque fomitem mali deteximus. Erat autem cranium depressum in sinistro osse Bregmatico oblique, ad futuram versus sagittalem. Applicito dropace, elevatio crani erat facta, sicque datis interea remediis idoneis misera convaluit perfecte.

Sed morbo cessante, cessarunt infimul beneficia Patronorum; Cum ergo *egestas sui ingeniosa*, Feriæque Natalitiorum Christi adventarent, quibus homines, ad misericordiam commoti, liberaliores solito esse deprehenduntur, puellam de novo, insultibus Epilepticis, correptam audivi. Ego adveniens, malitiam matris protinus fensi, moxque abii, quæstum politicum egenti permittens. Dominica I. post Epiphantias inter prandendum rogat mater per epistolam, ut venirem, videremq; miseram filiam, tantis enim paroxysmis infestam ait, quantis ante correpta nunquam fuerat. Conqueritur præterea de hemiplexia sinistri lateris totius, cum paralyfi linguæ, quo malo nunquam affectam fuisse filiam scribit. Rogatus accessi ante concionem postmeridianam, & quidem citius, ac sperabat mater nequam. Vidi filiam decumbentem, & ex linteo lato, rubro, propendens brachium dextrum. Ita enim homines sub concione venientes ad benefaciendum commovere putarunt. Quæsi, quid jam cum brachio dextro? cum istud fanum,

fanum, sinistrum vero affectum per literas nunciaverit. Nullo responso dato, auferre linteam, & brachiumque sinistrum movere iussi. Puella perterrita, quid faciat? nescit; tandem movet brachium sinistrum, & idemque pedem. Sed, ut loquatur, volui; puella aliquot verba, quae non intellexi, protulit; & Chirurgus adstans, de facinoribus sceleratis probegnarus, joci gratia dixit: Domine, loquitur Anglice. Mox vero, timore inducto, articulate omnia pronuntiavit. Advertens ego malitiam hominum, Trepanationem crastina die instituendam; Chirurgus intimavi, non quidem serio, nulla enim aderat causa, sed ut terrore inducto à sceleribus desisterent mater & filia. Mater singula percipiens, flet, rogat, ut Operatio differatur. Respondi, alia via nos incedere vix posse, tamen, ut sumeret, iussi, versus noctem pulverem, & alterum crastino mane, Cardiacum. Erat autem pulvis alter digestivus, alter vomitum creans. Die sequenti post undecimam adii puellam, Chirurgus quoque cum suis ministris. Intrans nobis conquesta est mater de Cardiacis; vomuisse enim filiam aliquoties dixit. Respondi, nec sic male; exiisse enim ita malum spiritum penitus, confidat. Chirurgus interim scatulam aperit, instrumentaque ad Trepanationem apta ostendit. Mater perterrita flet, summisque precibus contendit, ut operatio adhuc differatur usque crastinum diem. Nos vero persistimus; tandem, quia omnia articulata voce proferebat, nec de ullo symptomate querebatur, petitioni damus locum, Chirurgus interim thecam cum instrumentis ex opposito lecti reponit contra oculos puellae. Sequenti die veneramus ambo, videndi ergo quid contingeret? Et statim ad accessum

sum nostrum mater pro præstitis officiis nobis gratias plurimas agit ; neque enim insultus Epilepticos ullos, neque paraly sin lingvæ, neque hæmiplexiam se observasse amplius, ait; quin potius, filiam reconvaluisse penitus, autumat. Et ab hoc tempore salva mansit, ad hunc usque diem, & quidem *ex metu Trepanationis.*

§. XIX.

Casus alter: Est in platea, die Kittel-Gasse, adolescens 17. annorum, Memelensis, qui à Præceptore in domo Parentis sui, verberibus multis tractatus, in Epilepsiam incidit. Misso Regiomontum, ut curaretur, data sunt plurima remedia, ast in cassum omnia. Ego vocor, dumque ab amicis de omnibus certior eram factus, advocato Chirurgo dexterrimo *N. Schrædero*, nuces juglandes, morsu diffringendas jussi, & statim de doloribus capitis conquerebatur adolescens. Pervestigantes seduli cranium, deprehendimus foveam per baculum forte illatam, qua, dropace aliquoties applicito, elevata. ab omni insultu liber hucusque vivit.

C

MEDI-

MEDITATIONES PHILOSOPHICÆ RESPONDENTIS.

Systemata mundorum sunt innumera, ast unum saltem universum.

Et hoc universum nullos habere terminos, contra omnes Werenfelsii (in Disp. de finibus mundi) objectiones ita demonstro: Omne quod existit, pertinet ad universum: Ergo extra universum nihil est; Extra quod vero nihil est, illud non habet terminos; Ergo universum non habet terminos. q. e. d.

Universum illud innumeras habuit & habebit mutationes, nunquam verò esse desinet, nec unquam esse incepit.

Qui Deum otiosum, i. e. sine mundo fingit, indignum Ente perfectissimo fovet conceptum.

Quo magis res in mundo coexistentes à se invicem differunt, eo major in mundo est nexus.

Qui nexum rerum universalem negat, rudem admodum imo nullum de mundo ejusque autore habet conceptum.

Si vel pilus muscæ ex mundo penitus rollatur, mundus non amplius foret idem.

Per naturam impossibile est, ut minima pulvisculi particula in nihilum redigatur.

Mun-

Mundus non foret perfectus, si nullum in eo esset malum: Malum enim particulare ad bonum nexus universalis conducit, imo bonum non adeo bonum deprehenderetur, nisi malum aliquando ei opponeretur. Ergo in respectu ad nexum universalem nihil est malum.

Per se nihil bonum aut pulcrum est.

Quotuplici enim modo organa sensoria variare possunt, toties variat repræsentatio, toties conceptus.

Qui opticis studiis nimiam dat operam, corpora plurima pro phænomenis habet,

Difficile admodum est, Idealistam de realitate corporum convincere.

Recte Archimedes: Da locum extra terram, & terram ex loco movebo.

Multi Deum sapientem dicunt, & suis tamen dogmatibus sufficienter probant, se nullam sapientiæ divinæ habere ideam,

Nunquam verum de Deo, mundo & seipso habebit conceptum, qui sensibus & imaginationi nimium indulget.

Animæ operationes quotidie observo, quid vero anima sit, ignoro.

Mille modis variabor, nunquam vero esse definam.

Immortalis Leibnizio debetur laus, quod principium rationis sufficientis, testem divinæ sapientiæ in philosophiam introduxerit.

Nunquam satis deprædicari potest Meraphysicæ Wolfianæ in Theologia utilitas.

Hæc Metaphysica unicuique, sedulâ illam attentione percrutanti, convenientem de Deo & mundo conceptam injungit.

Non tamen putandum est, ex hujus systematis lectione solâ hunc gigni conceptum. Mera enim principia continet, quorum applicationem unusquisque quovis momento, dum sibi res per organa sensoria repræsentat, instituire potest, qui summo, quod cogitari potest, delectamento frui desiderat.

Qui veram Ethicam excolere, i. e. omne malum evitare vult, in omnibus actionibus suis statum politicum à naturali probè distingvat.

Omne malum ex affectibus hominum provenit.

Si unus saltem in terra nostra existeret homo, status naturalis esset possibilis.

In quocunque Planeta homines affectibus sunt præditi, in illo status naturalis est impossibilis.

Ergo qui in præsentî terra nostra statum naturalem desiderat, impossibile quid optat.

Longe alia foret terræ nostræ facies, si respublica deesset, & hanc terræ faciem horis subcisivis imaginari, theoretico voluptas est.

Experientia quotidiana edocemur, homini solidè erudito impossibile ferè esse, ut se Reipublicæ in omnibus accommodet.

Hinc qui speculando & theoriâ delectatur, nullum in Republica officium ambiat, necesse est.

Quodsi verò illum necessitas urget ambiendi officium, se in statu naturali non vivere quovis momento reminiscatur,

tur, indefessamque Politicæ navet operam, firmiter pervasus, scientiam sine prudentiâ in Republica parum valere.

In tempore insipere summa sapientia est.

Vero Philosopho sapiissimè se affligendi ansa datur, semper tamen est contentus.

Bonus Politicus omnes rerum eventus eodem vultu intuetur, nec miratur, si casus contingant in mundo insoliti.

Male sibi prospiciunt, qui ingentem hominum numerum fidum atque sincerum credunt.

Pessimè agunt, qui ad aliorum actiones attendentes, seipsos intueri obliviscuntur.

At incomparabili delectamento fruitur is, qui seipsum probè noscens affectusque reprimens, innumeras stultritias, quas perversi homines quovis momento suscipiunt, diligentius observat.

Plurimæ, quas vulgus ad Deum fundit, preces miraculum à Deo desiderant.

Plurima mortalium pars Deum magis ob potentiam quam sapientiam veneratur.

Quo magis religio accommodata est Reipublicæ, eò excellentior atque verior est.

Religio Christiana præ ceteris Reipublicæ accommodata est.

Homo educatione destitutus à bruto parum differet.

Nullus homo in societate minus prodest quam Sanguineo-melancholicus.

Imperantium status est felicissimus.

Maximi studiorum defectus inde veniunt, quod plurima Juvenum pars librorum lectioni magis quam meditando assuefiat.

Optime philosophabitur, qui dubitando philosophari incipit.

Qui Mathesin non tractarunt, plurimas probabilitates sine convictione pro veritatibus assumunt.

Absque præmissa Geometria vix verum convictionis conceptum acquires, licet Logicam per aliquot annos tractaveris.

Si in superioribus scholarum classibus, absolutis studiis humanioribus, Geometria doceretur, eruditio humana mirum in modum cresceret.

Qui absque Mathesi philosophiam solidè pertractare annitur, lapidem lavat.

Per quotidianas observationes edoceor, homines quò tardius Mathesin tractare incipiunt, eò difficilius illam apprehendere.

Imo dantur multi, qui, absolutis studiis philosophicis post plurimorum librorum lectionem ad Mathesin progressi, ne verbum ferè multo minus facillimam aliquam demonstrationem penetrare possunt.

Quæ hic subsit causa, diu sum meditatus, tandem comperi omnes, qui neglecta Mathesi studiis Philosophicis incumbunt, in id vitii prolabi, ut debita attentione non adhibita, ingentem librorum perlegant cumulum, principia non examinent, convictionem non quærant, meditationes, si quæ suboriantur, deprimant, sicque loco solidæ eruditionis inanem verborum cumulum acquirant.

Juvenes è contra ante, quam Philosophia imbuantur, ad Mathesin admissos faciliiori illam addiscere operâ, non miror. Judicium namque ipsorum tenerum adhuc & ad percipiendas simplicissimas Geometriæ veritates flexile (ut
ita

ita dicam) aliis sublimioribus veritatibus nondum debilitatum neque confusa lectione corruptum est. Hinc perspicuitati assuescunt, attenti redduntur meditandoque temperantes sine suo defraudari nequeunt.

En igitur apertum studii Mathematici usum! Quodsi nihil aliud, hoc tamen Mathesin efficere fateberis, ut iudicium acuat, illud meditando assuescat, & omnes res summa attentione pertractare doceat.

Methodus Mathematica iis solummodo videtur confusa, qui ad ea, quæ tractant, sedulo attendere non sunt assueti.

Ille demum vero Mathematicum fruitur usum, qui in cultura illorum & in quavis operatione Algebraica ad intellectus operationes sedulo attendit.

Qui philosophiam accuratius excolere vult, non nimium temporis Mathesi dedit, quia per eam imaginationi nimis indulget intellectus, & deinde Metaphysicis abstractionibus ineptus redditur.

Qui Mathesin non didicere, à lectione præstantissimæ Philosophiæ Wolfianæ abstineant.

Animo sciendi cupido historica cognitio forder.

Indignum est viro erudito, studio Astronomico haud sufficientem dedisse operam.

Quem enim absque hoc studio de mundo habemus conceptum, anilis plane est.

Philosophia mechanica est apex totius eruditionis humanæ.

Hunc vero attingendi nulla superest spes, nisi sublimioribus Matheseos scientiis operam dederis.

Qui insignes in studiis, facere vult progressus, hanc studio

studiorum eligat methodum : In prima juventute linguas, historiam, oratoriam, poesin aliaq; humaniora apprehendat. In decimo septimo ætatis anno ad Academiam admissus Mathesin incipiat, eamque cum Logica conjunctam per 2. annorum spatium sedulo excolat. Hoc labore peracto Metaphysicis veritatibus per annum se instrui curet. Deinde Physices studio annum impendat. Post hæc regularum ethicarum atque politicarum theoriam imbibat, ast simul quoque hominum moratorum consortia, quæ antea, studiis theoreticis incumbens, diligenter visitare non potuit, sapius quærat, & in his theoriam, quam didicit, applicare satagat. In hoc studio morali & politico detineat se, si conditio ejus permittit, 2. annos, (loquor potissimum de theoriam morali & politica, nam praxin per totum vitæ curriculum continuare debet) ast interim eo tempore exercitia corporis simul addiscat. Sic tandem, si ob pecuniæ defectum aliasve circumstantias aliud vitæ genus eligere opus habet, uni scientiarum facultati se addicat, & vel Theologiam, vel Jurisprudentiam, vel Medicinam, vel Philosophiam, quo quemque sua trahit voluptas, diligenter excolat, nec sanè sine incremento Reipublicæ intererit.

Medicinam aut Physicam à priori demonstrare velle, inanis labor est.

Multum ad Medicinæ & Physices perfectionem conferret, si eruditi speculationis loco experimenta crebro instituerent.

Maxime hoc in Medico requiritur, ut bonus Politicus sit.

Corpus humanum est machina.

SAPIENTI SAT!

Königsberg, Diss.; 1720-39

ULB Halle

004 587 928

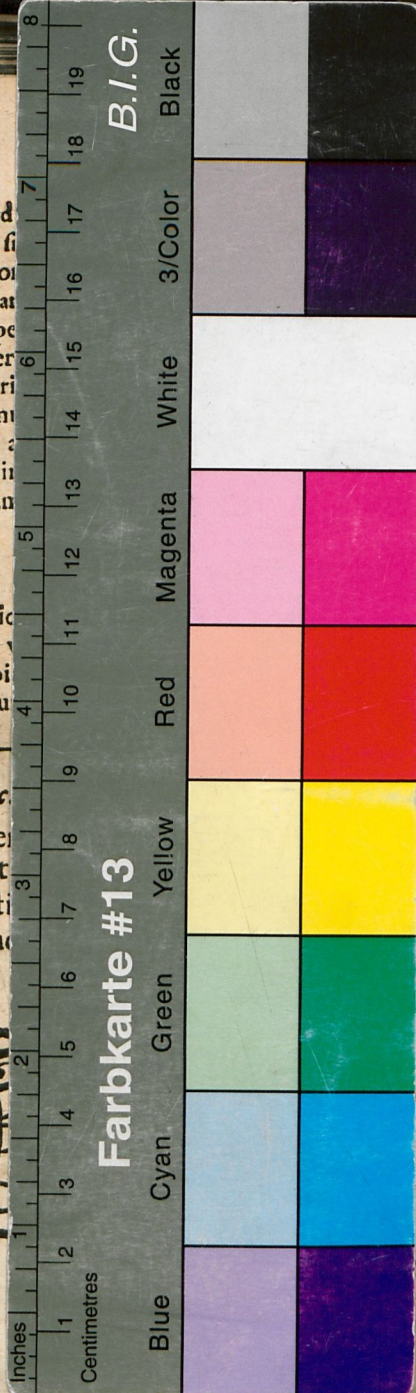

3

f

5b.

B.I.G.

Farbkarte #13

Black
3/Color
White
Magenta
Red
Yellow
Green
Cyan
Blue

1724, 2
13

DISSERTATIO INAUGURALIS
DE
EPILEPSIA
EX
DEPRESSO CRANIO,

QUAM
DEO ADJUVANTE
X DECRETO AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI
PRO LOCO
PROFESSIONIS EXTRAORDINARIAE
IN MEDICINA
PUBLICAE HABEBIT,
PRAESES

**MATTHIAS ERNESTUS
BORETIUS, D.**

AULAE MEDICUS ET REG. SCIENT. SOCIET. SOD.
RESPONDENTE

**JOHANNES GODOFREDO
ARNOLDT,**

IN AUDITORIO MAXIMO
HORIS ANTE ET POMERIDIANIS

ANNO MDCCXXIV. D. MAJI.

REGIOMONTI, LITTERIS REUSNERIANIS.

